

סוגיתנו מבארת מדוע משנתנו דורשת דוקא ככה ולא הפוכה.

¹ גישה הפוכה	לפי משנתנו	דרשות:
		<u>פסוק</u>
לרבות: אפרוחים מפריחים וביצים מוזרות	לרבות: אפילו יש רק 1 (ביצה/אפרוח)	"קן" – קן מכל מקום
לשון רבים - למעט אם יש רק 1	היקש אפרוחים וביצים - למעט: 1. אפרוחים מפריחים (אפרוחים דומים לביצים – רק אם צריכים לאמם) 2. וביצים מוזרות (ביצים דומות לאפרוחים – רק אם בני קיימא)	"על האפרחים או על הביצים"

¹ הסיבה שאינה נכונה:

בהכרח "על האפרחים או על הביצים" בא להקיש אותם אהדדי כי אחרת היה מקצר וכותב "עליהם"

סוגיא - דף קמא. - נושא: שלחה וחזרה הרבה פעמים

סקירה כללית

פירוט למטה

משנתנו

שלחה וחזרה אפילו ארבעה וחמשה פעמים

חייב

שנאמר "שלח תשלח את האם"

הבהרה

לומדים (שאפילו פעמים רבות) מ"שלח" – שמשמעו אפילו פעמים רבות
(לא שלומדים מכפל הלשון "שלח תשלח" – שא"כ היינו מרבים רק פעמיים)

סוגיא - דף קמא. - נושא: צריכים לשלוח אפילו במקום מצוה (כגון שצריך לטהרת מצורע)

סקירה כללית

צריכים לשלוח אפילו במקום מצוה (כגון שצריך לטהרת מצורע) – ויש דרשה לכך.
יש מקרה אחד שזה מובן מאליו (בלי צורך בדרשה).
יש מקרה שני שמסתדר לפי שיטות מסוימות.
יש מקרה שלישי שמסתדר לכו"ע.

רקע-1

בשילוח הקן יש עשה ("שלח") וגם לא תעשה ("לא תקח")

רקע-2

לגבי לאו שניתק לעשה, יש מחלקת מתי נחשב כבר לא ניתר לעשה ונלקים על הל"ת

- **קיימו ולא קיימו:** אם לא קיים העשה **תוך כדי דיבור** מהתראת העדים, כבר אינו ניתק לעשה ונלקים עליו
- **בטלו ולא בטלו:** רק אם ביטל את האפשרות לקיימו (כגון ששחטה) אז אינו ניתק לעשה ונלקים עליו

רקע-3

שיטת ר" (במשנה הבאה): "שלח" מעיקרא משמע – לא אם כבר עבר הל"ת (אינו לאו שניתק לעשה)

ד"ן

אפילו לדבר מצוה (קיום עשה - כגון לטהרת מצורע) צריכים לשלח

מגן - דרשה

"(שלח) תשלח" – מכל מקום - אפילו לדבר מצוה (קיום עשה - כגון לטהרת מצורע) צריכים לשלח

אפשרות-1

רגיל (בינתיים לא עשה כלום)

אך אין צריכים לדרשה זו שהרי אין עשה (של כגון טהרת מצורע) דוחה ל"ת ועשה (של שילוח הקן)

אפשרות-2

בעבר ולקח בלי לשלוח (שכבר עבר על הל"ת – ונשאר רק העשה)

– שהייתי חושב שהעשה של יולדת/מצורע ידחה את העשה של שלח¹

אך זו אינה מסתדרת לפי כמה שיטות:

- זה רק לשיטה קיימו ולא קיימו – כבר עבר על הל"ת ונשאר רק העשה (לא לפי השיטה בטלו ולא בטלו – כי לפיה עדיין שייך הל"ת)
- זה לא לר"י כי לשיטתו אין כאן (אפילו) עשה

אפשרות-3

בלקח על מנת לשלוח – שלא עבר על ל"ת ויש כאן רק עשה

זו מסתדרת לכו"ע

הערות שוליים

¹ בלי הדרשה הייתי חושב שהעשה של טהרת מצורע ידחה את העשה של שלח (במקום הפוך) כי יש כאן שלום בית כיון שאסור בתשמיש המטה.

משנה - דף קמא.

סוגיא - דף קמא: - נושא: טעם של ר"י הסובר לוקה ואינו משלח

סקירה כללית

פירוט למטה

משנתנו

אם נטל אם על בנים

לפי ר"י לוקה ואינו משלח

טעם

למסקנא: סובר שלח מעיקרא משמע (לא כתיקון למי שעבר על הל"ת)

- ולא שסובר שלא שניתק לעשה לוקין עליו

סוגיא - דף קמא: - נושא: ① עד כמה משלחה ② באיזה אבא משלחו

סקירה כללית

פירוט למטה

עד כמה משלחה

עד כדי שתצא מתחת ידו

במה משלחו?

מחלקת:

- ברגליה – "משלחי רגל השור והחמור"
- בכנפיה – הכנפיים הם כאילו הרגליים של עוף

סוגיא - דף קמא:-קמב. - נושא: יוני שובר ויוני עליה

סקירה כללית

יוני שובר ויוני עליה (יוני בר שקננו אצל אדם) – יש להם 2 דינים:

1. חייבות בשילוח הקן (אינן נחשבים "מזומן")
2. אסורים משום גזל מפני דרכי שלום

יש כמה גישות כיצד ליישב את 2 דינים הללו עם "חצירו של אדם קונה לו שלא מדעתו"...

ברייתא

מקרה

יוני שובר ויוני עליה (יוני בר שקננו אצל אדם)

דין-1

חייבות בשילוח הקן (אינן נחשבים "מזומן")

דין-2

אסורים משום גזל מפני דרכי שלום

קושיא

לפי השיטה שחצירו של אדם קונה לו שלא מדעתו

למה דין-1 ? לכאורה הם שלו/"מזומנים"!?!

תירוץ-1

אינם נקנים לו עד שהביצה הוטלה לגמרי

אבל שילוח הקן שייך אז

קושיא

א"כ מדוע דין-2 (מדוע שלו מפני דרכי שלום אם מדובר בלא הוטלה לגמרי)?!

תירוץ-1

דין-2 מתייחסת לאם – לא לביצים

תירוץ-2

כיון שיצאה רובה של ביצה, דעתו עליה, ולכן תקנו מפני דרכי שלום

תירוץ-2

(אמנם הביצים הוטלו לגמרי, אך)

יש דין שאסור לזכות בביצים עד שתשלח את האם

וכיון שאסור לו לזכות, לכן חצירו אינו קונה

א"כ מדוע דין-2 (מדוע שלו מפני דרכי שלום אם עדיין חייב בשילוח)?!

מדובר בקטן – שאינו חייב בשילוח הקן

ואביו חייב להחזיר מפני דרכי שלום